
5

Kansspelen

Kansspelen

Aan de orde is het **tweeminutendebat Kansspelen (CD d.d. 07/03)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het tweeminutendebat Kansspelen. Ik heet de minister voor Rechtsbescherming van harte welkom. Dat geldt ook voor de leden die zich hebben ingeschreven. Een zestal wil spreken in dit tweeminutendebat. Het debat is aangevraagd door mevrouw Helder en daarmee is zij ook de eerste spreker. Zij spreekt namens de BBB. Gaat uw gang.

Mevrouw Helder (BBB):

Dank u wel, voorzitter. In het commissiedebat Kansspelen heb ik de minister gevraagd of het mogelijk is om in de vergunningsvoorwaarden op te nemen dat het toegekende geld voor doelen wordt ingezet die de spelers zelf willen. Ik moet eerlijk bekennen dat ik het antwoord van de minister niet meegekregen heb omdat ik eerder weg moest. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederlandse loterijen jaarlijks ongeveer 500 miljoen euro uitgeven aan goede doelen;

overwegende dat het voor het publieksvertrouwen goed is als deelnemers zelf kunnen aangeven aan welk doel zij bij willen dragen;

verzoekt de regering met wetgeving te komen die goede-doelenloterijen verplicht het verdelingsmodel van geoormerkt meespelen toe te passen, zoals de VriendenLoterij hanteert,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Helder.

Zij krijgt nr. 222 (24557).

Mevrouw Helder (BBB):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Dan mevrouw Mutluer. Zij spreekt namens GroenLinks-PvdA. Gaat u gang.

Mevrouw Mutluer (GroenLinks-PvdA):

Ik spreek mede namens collega Tseggai, die momenteel in een ander debat zit.

Voorzitter. De Kamer heeft ruim een maand geleden nogal van mening verschild met de minister voor Rechtsbescherming over de aanpak van onlinekansspelen en de wijze waarop deelnemers tegen onoorbare praktijken en tegen zichzelf moeten worden beschermd. Kort gezegd: de minister wil lopende het spel de spelregels niet wijzigen. Ik begrijp dat, maar dat ontslaat de minister er in mijn beleving niet van om daar waar mogelijk op te treden. Daarom wil ik twee moties indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat inschrijving in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (Cruks) op basis van een verzoek van bewindvoersers of mentoren zonder instemming van hun cliënt niet mogelijk is;

overwegende dat vervangende toestemming via de kantonrechter of via de onvrijwillige procedure extra tijd kost en extra financiële problemen voor cliënten kan veroorzaken;

verzoekt de regering om te onderzoeken hoe de positie van bewindvoersers en mentoren bij inschrijving van hun cliënten in het Cruks kan worden versterkt, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Mutluer en Tseggai.

Zij krijgt nr. 223 (24557).

Mevrouw Mutluer (GroenLinks-PvdA):

Dan de andere motie, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat op dit moment in de Wet op de kansspelen het onderscheid, gebaseerd op risicoprofiel, tussen loterijen en overige kansspelen niet helder is omschreven met als gevolg dat risicobepurende maatregelen ook gelden voor risicoarme kansspelen zoals goededoelenloterijen;

overwegende dat zowel de regering als de Kamer het risicoprofiel van kansspelen pregnanter wil meewegen en in wet- en regelgeving wil differentiëren naar risicoarme en risicovolle kansspelen;

verzoekt de regering om bij de evaluatie van de Wet Koa ook in kaart te brengen hoe in de Wet op de kansspelen een helder onderscheid tussen risicovolle en risicoarme kansspelen opgenomen kan worden, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Mutluer en Tsegai.

Zij krijgt nr. 224 (24557).

Hartelijk dank voor uw inbreng. Mevrouw Vondeling is de volgende die het woord krijgt. Zij spreekt namens de Partij voor de Vrijheid. Gaat uw gang.

Mevrouw Vondeling (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie waarvan de inhoud voor zich spreekt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat een aantal beneficianten van goededoelenloterijen hun geld gebruiken om zich te mengen in het overheidsbeleid zoals het procederen tegen de Staat voor een restrictiever klimaatbeleid en het frustreren van het asielbeleid;

constaterende dat er zelfs beneficianten zijn die zich lenen voor het met hun activiteiten maskeren van terreurvoorberedingen;

verzoekt de regering strikte voorwaarden in de vergunningen van goededoelenloterijen op te nemen zodat er geen kansspelopbrengsten gaan naar organisaties die terrorisme verheerlijken of die hun geld gebruiken om zich te mengen in het overheidsbeleid,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Vondeling.

Zij krijgt nr. 225 (24557).

Mevrouw Vondeling (PVV):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Dan is het woord aan de heer Krul, die het woord voert namens het Christen Democratisch Appèl, ook wel bekend als het CDA. Gaat uw gang.

De heer Krul (CDA):

Voorzitter. Eén motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat buitenlandse onlinecasino's zonder vergunning in Nederland gokkers met aantrekkelijke voorwaarden lokken, zoals gunstige bonussen voor jongeren, minder restricties bij verslavingen en geen verplichte goklimieten;

constaterende dat Nederlandse gokkers die spelen bij illegale buitenlandse gokbedrijven weinig tot niet beschermd worden tegen de risico's, zoals zware schulden en gokverslavingen;

constaterende dat op Malta in 2023 een wet is aangenomen waardoor vonnissen uit andere Europese lidstaten waarin Maltese gokbedrijven worden veroordeeld om geldbedragen terug te betalen aan consumenten, niet ten uitvoer worden gelegd;

overwegende dat het onacceptabel is dat een EU-lidstaat het andere lidstaten onmogelijk maakt om te handhaven wanneer het gaat om het terugbetalen van schulden die zijn veroorzaakt door illegaal aanbod van Maltese gokbedrijven;

verzoekt de regering om direct zware maatregelen te nemen tegen buitenlandse casino's die zonder vergunning in Nederland hun diensten aanbieden aan Nederlandse spelers;

verzoekt de regering om samen met andere Europese lidstaten op te trekken om Malta aan te spreken op de recent aangenomen wet en om tekst en uitleg te vragen, en de Kamer hierover spoedig te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Krul en Boswijk.

Zij krijgt nr. 226 (24557).

Dank voor uw inbreng. Dan is mevrouw Bikker aan de beurt. Zij spreekt namens de ChristenUnie. Het klinkt alsof u veel moties heeft.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Ja, en dat is zeldzaam.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat ten aanzien van de omgang met de tabaksindustrie reeds protocollen beschikbaar zijn bij de rijksoverheid;

verzoekt de regering naar analogie van het protocol voor omgang met de tabaksindustrie, te komen met een gelijk-luidend protocol voor de gehele rijksoverheid voor de wijze van omgang met de onlinegokbedrijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bikker, Van Nispen en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 227 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat gemeenten momenteel wel grenzen kunnen stellen aan de openingstijden van speelautomaten-hallen maar niet van vestigingen van Holland Casino en dit op sommige locaties tegen de wil van gemeenten in leidt tot 24 uursopeningen van Holland Casino;

verzoekt de regering het voor gemeenten mogelijk te maken om beperkingen te stellen aan de openingstijden van vesti-gingen van Holland Casino,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bikker, Van Nispen en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 228 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat sinds de invoering van de Wet kansspelen op afstand, Nederland een half miljoen nieuwe onlinegok-kers kent en dat het laten afnemen van het aantal mensen dat online gokt momenteel geen uitgangspunt van beleid is;

verzoekt de regering dit als uitgangspunt van beleid te for-muleren, hiertoe een richtgetal te formuleren en in kaart te brengen welke maatregelen nodig zijn om aan dit richtgetal te voldoen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bikker, Van Nispen en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 229 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het gehele verslavingspreventiebeleid momenteel is belegd bij het ministerie van VWS, met uit-zondering van het gokverslavingspreventiebeleid;

verzoekt de regering de verantwoordelijkheid voor het gokpreventiebeleid te beleggen bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dat de hiervoor relevante wet- en regelgeving te laten medeondertekenen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bikker, Van Nispen en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 230 (24557).

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Dan heb ik nog net een beetje tijd over om te zeggen dat we het in het commissiedebat veel hebben gehad over de overkoepelende speellimieten. Deze hele Kamer wil heel graag dat die verder worden ingevoerd. De minister heeft gezegd alles op alles te zetten om die zo snel mogelijk in te voeren, maar geeft van ministeriële zijde ook aan dat er ook belemmeringen zijn. Ik blijf hem elke dag aanmoedigen om er alle mogelijke vaart in te houden en om ook het gesprek met de banken te voeren over wat zij kunnen doen. Ik was teleurgesteld over hun reactie. Ik moedig de minister zeer aan om met hen te kijken wat er dan in ieder geval wel kan.

Dank u wel.

De voorzitter:

Exact binnen de tijd, maar wel veel moties! De heer Van Nispen gaat nu het woord voeren namens de Socialistische Partij. Ook hij heeft een aantal moties.

De heer **Van Nispen** (SP):

Ja, excuus.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de lat voor aansprakelijkheid nu dusdanig hoog ligt dat zelfs bedrijven die aantoonbaar de regels niet naleven slechts heel moeilijk daarop aangesproken kunnen worden door individuen;

verzoekt de regering te onderzoeken op welke manier de aansprakelijkheid van onlinekansspelaanbieders kan worden verruimd richting individuen wanneer de gokbedrijven de regels schenden omtrent de zorgplicht voor verslavingspreventie en verantwoord spelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tseggai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 231 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat onlinegokbedrijven op allerlei vlakken nog reclame maken, met name online, en hier nog veel potentiële gokkers of geïnteresseerden worden bereikt, waar juist de vermindering van het aantal gokkers een doel van de overheid moet zijn;

verzoekt de regering onlinereclames voor onlinekansspelen, bijvoorbeeld via onlineactiviteiten zoals advertenties, te verbieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tseggai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 232 (24557).

Meneer Van Nispen, u moet echt openen met "De Kamer, gehoord de beraadslaging".

De heer **Van Nispen** (SP):
Ja.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat ook banken en het Bureau Krediet Registratie (BKR) een grotere rol kunnen spelen in het herkennen van verslavingen;

verzoekt de regering met een voorstel te komen om kansspelaanbieders te verplichten BKR-toetsen uit te voeren en ook de rol van banken te verstevigen, zoals het (tijdelijk) blokkeren van betalingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tseggai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 233 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat niet-echte identiteitsbewijzen (fake-ID's) een belangrijk middel kunnen zijn voor de Kansspelautoriteit (KSA) om gokbedrijven effectief te controleren op het naleven van de zorgplicht;

verzoekt de regering het in de wet en/of lagere regels mogelijk te maken dat de KSA gebruik kan maken van fake-ID's als extra middel voor controle op kansspelaanbieders,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tseggai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 234 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Nationaal Rapporteur Verslavingen heeft aangeraden een verbod in te stellen voor kansspelen met een aantoonbaar zeer hoog risico zoals spelen waarbij de speler geen invloed heeft op de uitkomst en met een korte tijdsduur tussen inzet en resultaat;

verzoekt de regering ervoor te zorgen dat onlinespelen met een aantoonbaar zeer hoog risico worden verboden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tseggai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 235 (24557).

De heer **Van Nispen** (SP):

Tot slot.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering niet te wachten op de evaluatie van de Wet kansspelen op afstand, maar zo snel mogelijk maatregelen te nemen door het aanscherpen van vergunningsvoorwaarden en de lagere regelgeving en zo nodig met een spoedwet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen, Bikker, Boswijk, Tsegai en Van Vroonhoven.

Zij krijgt nr. 236 (24557).

Dank voor uw inbreng. Dat is ook meteen het einde van de eerste termijn van de zijde Kamer. U heeft het tweeminutendebat Acute zorg verslagen met veertien moties. Dat is echt wel veel voor een tweeminutendebat, hoor. We gaan even een minuut of zeven schorsen, zodat de minister een appreciatie kan geven.

De vergadering wordt van 11.18 uur tot 11.27 uur geschorst.

De voorzitter:

We gaan voort met het tweeminutendebat Kansspelen. Er waren geen veertien, maar zelfs vijftien moties ingediend. We krijgen daar een appreciatie op van de minister voor Rechtsbescherming, die ik bij dezen het woord geef.

Minister Weerwind:

Voorzitter, dank u wel. Ik ga eerst in op de twee gemaakte opmerkingen en daarna kom ik bij de appreciatie van de vijftien ingediende moties.

Mevrouw Bikker zegt gedesilluseerd en teleurgesteld te zijn over het gesprek met de banken. Wij zijn in gesprek met de banken; ik voer dat gesprek met de banken en ik blijf die dialoog ook voeren. Dus daar zet ik met mijn collega's nadrukkelijk op in. Ik vind het te belangrijk.

Ten aanzien van de opmerking van de banken: u weet dat sinds de wet is ingevoerd we al die maatregelen al hebben getroffen, u als Kamer en ik als minister. We moeten nu dus nadrukkelijk een stap verder maken. Ik reken erop dat de banken in een constructieve dialoog zullen gaan met ons.

Dan heeft u ook een opmerking gemaakt over overkoepelende speellimieten. Daarover hebben we heel veel gedelibereerd met elkaar. Het is voor mij zonneklaar en ik doe mijn utmost om dat aan te leveren. Ik heb u toegezegd dit voor of rond de zomer te doen. Daar houd ik mij aan.

Voorzitter. Ik kom bij de appreciatie van de vijftien moties. Ik begin met de motie op stuk nr. 222 van mevrouw Helder. Wat het Kamerlid Helder mij vraagt, betekent echt wel iets voor hele belangrijke inkomsten voor goede doelen en voor de sport. Wat de motie vraagt heeft dan ook verregaande consequenties voor de langdurige steun die gegeven wordt aan sport en goede doelen. Ik heb mij dan ook afgevraagd of ik dat op dit moment verantwoord vind en of ik dat kan realiseren en mijn antwoord daarop is: nee, dat kan ik niet. Dat leidt ertoe dat ik de motie moet ontraden.

Dan de motie op stuk nr. 223 van mevrouw Mutluer over de positie van bewindvoerders en mentoren bij inschrijving van hun cliënten in Cruks. Ik ga parallel aan de evaluatie van de Wet kansspelen op afstand onderzoeken of en, zo ja, op welke manier de onvrijwillige inschrijving in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen door bewindvoerders makkelijker en efficiënter kan. Onvrijwillige inschrijving is een verregaande ingreep in de persoonlijke levenssfeer. Dat betekent dat deze stap ook met de nodige waarborgen moet zijn omkleed. Dus dit vergt ook zorgvuldigheid. Als de Kamer mij die ruimte geeft in de uitvoering, dan kan ik deze motie oordeel Kamer geven.

De voorzitter:

Mevrouw Mutluer knikt ja. Daarmee krijgt de motie op stuk nr. 223 oordeel Kamer.

Minister Weerwind:

Voorzitter. Dan kom ik op de motie op stuk nr. 224. Ik ben het met de Kamer eens dat de risico's van loterijen en die van andere kansspelen sterk van elkaar verschillen. Daarom kent de Wet op de kansspelen aparte hoofdstukken voor verschillende soorten kansspelen, waarbij rekening wordt gehouden met het verschil in soorten kansspel en de risico's op verslaving die eraan kleven. Zo zijn er bijvoorbeeld veel strengere regels opgesteld voor reclame wat betreft Cruks en onlinekansspelen en die gelden niet voor loterijen. Gelet hierop is het mijns inziens overbodig om het voor verschillende typen kansspelen te reguleren via afzonderlijke wetten en moet ik de motie dan ook ontraden. Zoals ik ook in mijn brief van oktober vorig jaar over meeropbrengsten heb gemeld, is niet gebleken dat de afdrachten aan goede doelen in gevaar zijn gekomen. Dus deze motie moet ik ontraden.

Dan de motie op stuk nr. 225 over geen afdrachten aan activistische partijen met politieke doelen. Hiermee raken we aan het begrip "algemeen belang". Dat is in de Wet op de kansspelen neutraal vormgegeven. Dat geldt ook voor het begrip "algemeen nut" met betrekking tot de anbi-status. Dit wordt, zoals ook uit de jurisprudentie blijkt, neutraal getoetst door de rechter. Met deze motie wordt voorgesteld om van deze neutraliteit af te stappen door als overheid te stellen wat een goed doel is en wat niet. Ik denk dat het juist van belang is dat er in onze democratische rechtsstaat ruimte is voor verschillende maatschappelijke waarden en opvattingen en dat die steun kunnen ontvangen, onder meer vanuit goede doelen en loterijen. Als de overheid hier vanuit morele overtuigingen eisen aan gaat stellen, denk ik dat we op een hellend vlak komen. Ik ontraad de motie.

Dan de motie op stuk nr. 226. Dat is de motie van ...

De voorzitter:
Krul. De heer Krul.

Minister Weerwind:
Ja, inderdaad. Ik hoor u "Krul" zeggen, dus ik dacht: ik krijg een interventie van de heer Krul.

De voorzitter:
Nee, nee, nee.

Minister Weerwind:
Dus ik dacht: freeze!

Met deze motie wordt mij gevraagd om direct maatregelen te nemen tegen buitenlandse aanbieders die illegaal aanbieden aan Nederlandse spelers en om samen met andere EU-landen Malta aan te spreken op de nieuwe wetgeving. Ik kan duidelijk zijn: op dit punt geef ik de motie nadrukkelijk oordeel Kamer. Ik ga daar verder niet over uitweiden. We hebben hier in het debat ook nadrukkelijk bij stilgestaan. Het is zaak dat we in contact treden met Malta. In de commissievergadering ben ik hierop ingegaan. Ik zal niet in herhaling vallen.

Dan de motie op stuk nr. 227 om naar analogie van het protocol tabaksindustrie te komen tot een gelijklopend protocol voor de rijksoverheid voor de omgang met online-gokbedrijven. Dat is een motie van onder anderen mevrouw Bikker van de ChristenUnie en de heer Van Nispen van de SP. Ik ben het met u eens dat de overheid terughoudend moet zijn in contacten met aanbieders van risicovolle producten zoals onlinekansspelen en dat zij daar transparant over moet zijn. Dat is ook nu al mijn uitgangspunt bij het invullen van het beleid. Ik acht het wel van belang om met de kanspelsector in gesprek te blijven, zodat ik die kan blijven wijzen op zijn verantwoordelijkheden en om te horen wat de uitvoeringsconsequenties zijn bij voorgenomen regels. Wanneer gesprekken open en transparant gevoerd worden, zie ik dat niet als problematisch. Ik spreek echt de hoop en wens uit dat we elkaar daarin kunnen vinden. Die dialoog wil ik openhouden.

Het bestaande protocol voor de tabaksindustrie is ingegeven door internationale wetgeving, gericht op het voorkomen dat contact leidt tot maatregelen die direct of indirect kunnen aanzetten tot roken. Dit protocol is voor de tabaksindustrie verstrekkend. Contact is alleen toegestaan als dat noodzakelijk is voor uitvoering van wet- en regelgeving en levert een flinke werklast op, omdat elke overheidspartij — ik heb het dan niet alleen over de rijksoverheid maar over alle overheidslagen — geïnformeerd dient te worden en elk contact met alle overheden gepubliceerd dient te worden. Als ik de motie zo mag interpreteren dat ik de huidige praktijk veranker, dus dat terughoudend wordt omgegaan met contacten met de onlinekanspelsector en dat ik bezie hoe ik, bijvoorbeeld via actieve openbaarmaking, de transparantie kan vergroten, kan ik haar oordeel Kamer geven. Als ik de motie anders moet uitleggen, kan ik niet anders dan haar ontraden.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):
Vanzelfsprekend moet er over een crux gesproken worden en moet er over uitvoeringszaken gesproken kunnen wor-

den. Er komt een evaluatie aan. Dan is er ook contact met de gokbranche; dat snap ik heel goed. Ik zie dus wel dat de minister moet kijken hoe hij dat precies uitwerkt, maar ik hecht er wel aan dat we dat ook op papier zetten en dat het niet ergens blijft hangen. We moeten ook als Kamer zicht hebben op hoe het gaat. We moeten de transparantie daarin bevorderen, juist ook in het licht van de jaren. De minister heeft zelf gezien hoeveel fte hij in dienst moest nemen om dingen wel transparant te krijgen. Als we elkaar daarin goed begrijpen, kan ik leven met de uitleg van de minister en met het op die manier verder invullen ervan.

Minister Weerwind:
Dank voor deze woorden. Ik begrijp dat er steun is van mevrouw Bikker voor de interpretatie die ik geef. Derhalve kan ik de motie oordeel Kamer geven.

De voorzitter:
Heel goed. Dan de motie op stuk nr. 228.

Minister Weerwind:
Dat is de motie over de openingstijden van Holland Casino. Ik heb reeds met Holland Casino gesproken over de 24 uursopenstelling van enkele vestigingen. Ik heb ook gemerkt dat Holland Casino daarover nadenkt. De Kamer denkt erover na, maar Holland Casino zelf ook. Holland Casino verwacht zijn herijking van de openingstijden aan het eind van dit jaar te ronden, waarbij het afschaffen van 24 uursopeningen nadrukkelijk op tafel ligt. Ik vind het belangrijk dat ook hier op basis van feiten en cijfers beslissingen worden genomen. Het beperken van openingstijden is een maatregel. Het is misschien soms zelfs een vergaande maatregel, die ook onvoorziene negatieve consequenties kan hebben. Die kunt u zelf bedenken. Ik ben er geen voorstander van om de openingstijden van Holland Casino op gemeentelijk niveau te regelen, omdat een landelijke blik juist noodzakelijk is. Holland Casino heeft een regionale functie in het aanbieden van landgebonden casinospelen met een spreiding van voldoende aanbod over Nederland. Het is dan ook van belang dat dit aanbod afgestemd is op de regionale vraag. Dat kan het beste door de Kansspelautoriteit worden ingeschat. Ik heb even nagedacht. Ik kreeg eerst het advies om de motie te ontraden. Toen dacht ik bij mezelf: laten we nou eens de evaluatie van Holland Casino afwachten en daar transparant met u over communiceren. Als u dan vervolgens zegt dat Holland Casino zich niet aan gemaakte afspraken met deze Kamer houdt, kunt u de motie altijd nog indienen en zelfs met fermheid. Maar nu zou ik u vragen om 'm aan te houden. Als u 'm niet wil aanhouden, laat u mij geen andere keuze dan 'm te ontraden.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):
Mijn inherente moeite hiermee is dat bijvoorbeeld een gemeente als Rotterdam maar te accepteren heeft hoe dit door de vestiging van Holland Casino wordt ingevuld. Rotterdam ondervindt daar ook de gevolgen van en is daar geen partij in. Ik wil dus heel graag de minister vinden en kijken wat we samen met Holland Casino kunnen doen, maar dat moet dan wel op kortere termijn; we moeten dit niet pas terugzien in november of december. Ik ben zeker bereid om 'm aan te houden, maar dan zou ik wel graag tussentijds even een update krijgen van hoe het ervoor staat. Kunnen we hier echt zwart-op-wit afspraken over

maken of hebben we hier tijdelijk een gentlemen's agreement en is volgend jaar hetzelfde feest weer aan de gang?

Minister Weerwind:

Mevrouw Bikker vraagt me naar drie zaken. Allereerst zegt zij: laat Holland Casino dan ook met de regio en de grootste gemeente in de regio contact hebben over hoe het omgaat met die openingstijden. Dat is één. Twee: u vraagt mij om u tussentijds bericht te geven over de vraag of Holland Casino dat doet en om dat ook vast te leggen. En drie: u zegt eigenlijk dat u akkoord gaat als eind van het jaar die evaluatie geschied is. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Bijna. Op de eerste twee punten zeg ik "ja". Ten aanzien van punt drie vind ik het eind van het jaar gewoon erg laat omdat de concrete vraag van de gemeente Rotterdam er nu is. Ik houd 'm dus aan en ik wacht het tussentijdse bericht af. Dat is voor mij ook het nieuwe wegingsmoment om te bepalen of ik tot het eind van het jaar het geduld op kan brengen of dat ik de nood die uit de gemeente Rotterdam tot mij is gekomen, op dat moment zwaarder laat wegen.

Minister Weerwind:

Ik ga dan naar de appreciatie. Ik begrijp dat de motie wordt aangehouden en ik waardeer dat zeer van de indieners.

De voorzitter:

Op verzoek van mevrouw Bikker stel ik voor haar motie (24557, nr. 228) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Minister Weerwind:

Dan de motie op stuk nr. 229. Dit vergt wat meer uitleg over het richtgetal. Ik vind het van belang dat mensen die willen gokken, de mogelijkheid hebben om dit legaal te doen. Daar is de hele wet op gericht. Alleen in een beschermd omgeving kunnen we speelgedrag monitoren en waar nodig bijsturen. Als het lid Bikker met haar motie bedoelt mensen die nog niet spelen, niet aan te moedigen om te spelen, dan vinden we elkaar daarin. De oplossing die met de motie wordt aangedragen, namelijk om een richtgetal te formuleren voor het aantal mensen dat online gokt en om maatregelen te nemen om daarop te sturen, vind ik hiervoor niet passend. Waarom niet? Het vraagt om een maximumaantal spelers voor de legale gokmarkt en daar kan theoretisch op gestuurd worden. Maar op het aantal mensen dat illegaal speelt, op de illegale gokmarkt, kan ik theoretisch niet sturen. Daar kan ik helemaal niet op sturen. Ik kan alleen met handhaving trachten om het illegale aanbod te beperken en het aantal aanbieders terug te brengen. Een volumebeperking van de legale markt kan echter juist het tegenovergestelde effect sorteren van wat u beoogt. Het kan namelijk juist leiden tot meer illegaal gokken wanneer mensen die willen spelen geen toegang meer hebben tot het legale aanbod, zoals ook voor de legalisering op grote schaal gebeurde. Daarom kijk ik op basis van monitoring en wetenschappelijke inzichten welke maatregelen het beste werken om mensen niet aan te moedigen om te gokken. Ik heb u in het debat toegezegd dat ik dat dan ook meeneem

in de Werkagenda verslavingspreventie. Ik kan niet anders dan deze motie ontraden.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Maar deze laat ik wel staan, want hier gaat het toch echt over hoe we naar de gokmarkt als geheel kijken. Dan is het heel goed om ook inzichtelijk te hebben hoe de illegale gokmarkt zich ontwikkelt. Maar we hebben samen ook geconstateerd dat de wet over onlinekansspelen ooit het doel had om te kanaliseren. Ik vond dat betrekkelijk naïef, maar dat was wel het doel. We hebben gezien dat die kanalisatiegraad by far is overschreden. Iedereen zei: dit is niet oké; we moeten repareren. Als we dan niet inzichtelijk durven maken wat er gebeurt met het aantal spelers, laten we volgens mij niet de signalen tot ons doordringen. Ik zeg niet dat dat een getal is dat op zichzelf, zwart-wit, het enige doel van beleid is; helemaal niet. Maar ik zeg wel dat we het even moeten betrekken bij het vervolg van het beleid, ook om heel zichtbaar te maken is wat het gevolg is van ons kansspelbeleid. Te lang is dat gedaan op basis van aannames — zie de wet op de onlinekansspelen — en te weinig op basis van de feiten. Ik meen deze minister altijd te vinden op de feiten, dus ik had gehoopt meer kans te maken bij deze motie. Ik geef hem dit nog ter overweging mee.

Minister Weerwind:

Juist als je een fictief richtgetal gaat nemen, dat wel gebaseerd is op de huidige werkelijkheid, en je mensen uit de illegale gokmarkt naar de legale gokmarkt wil halen om ze te kunnen beschermen, steeds meer en meer, en je tegelijkertijd ook een exorbitante groei wil voorkomen ... U wilt met een richtgetal werken. U geeft mij nu de ruimte om te zeggen dat het niet in beton gegoten is. Het geeft een harde indicatie van de werkelijkheid. Daar hebben we elkaar al gevonden. Meten is weten; ik ben van die generatie. En tegelijkertijd zeg ik tegen u: maak het beleid niet te zwart-wit in beton. Met zo'n volumebeperking heb je namelijk geen sturingsmiddel, absoluut niet. Dat is waarom mijn reactie is zoals die is, terwijl ik continu aan het sturen ben op de data die mij gegeven worden. Ik merk dat we even in een debat terecht komen, voorzitter.

De voorzitter:

Heel kort en dan ook afrondend, mevrouw Bikker. We lopen namelijk enorm uit en we hebben best veel debatten vandaag. Dat komt echt ook door dit debat met vijftien moties.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Hele kort, voorzitter.

De voorzitter:

Daarvan heeft u er vier ingediend, mevrouw Bikker.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Ja, daarom heel kort, en ik ben net heel inschikkelijk geweest. Toch vind ik het verstandig om daarop te sturen bij alles wat verslavingsgevoelig is. Daarom breng ik de motie ondanks de gedachten van de minister in stemming.

De voorzitter:
Maar die blijft ontraden?

Minister Weerwind:
Ik blijf bij ontraden en ik respecteer deze gedachtewisseling.

De voorzitter:
We gaan door naar de volgende motie.

Minister Weerwind:
Ik zal proberen het korter te houden.

Dan de motie op stuk nr. 230. Kansspelen zijn belegd bij het departement van Justitie en Veiligheid. Dat heeft alles te maken met de integraliteit van beleid. Nu gaan knippen vind ik echt onwenselijk. Tegelijk is in deze Kamer bekend dat ik nauw contact zoek met welk departement dan ook om zo integraal mogelijk te acteren. Tegelijkertijd besef ik ook dat over mijn graf regeren niet past bij een demissionaire minister. Wellicht zou u deze motie moeten willen aanhouden en betreft dit echt iets wat u zou moeten willen bespreken bij het debat over de regeringsverklaring; wellicht is dat het momentum. Als u de motie niet wilt aanhouden, dan zeg ik tegen u dat ik 'm ga ontraden.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):
Een soortgelijke motie heeft de ChristenUnie vier jaar geleden ingediend. Daar is toen geen opvolging aan gegeven, omdat het meer een spreek-uitmotie was en daarin meer de richting werd gezocht. Ik vind het juist van belang om het nu uit te spreken, ook omdat ik telkens merk dat er discussie is tussen ministeries. We hadden de Nationaal Rapporteur Verslavingen te gast bij de commissie voor VWS. Dan gaat het voluit over het gokbeleid, maar zijn de justitiewoordvoerders niet aangehaakt. Ik wil dat we dit echt anders gaan regelen, dus ik zal de motie toch in stemming laten brengen.

De voorzitter:
De motie wordt niet aangehouden en is daarmee ontraden. Dan gaan we door naar de motie op stuk nr. 231.

Minister Weerwind:
Goed, voorzitter. Ik kijk even naar de motie op stuk nr. 231. Zal ik het gewoon kort zeggen? Ik geef 'm oordeel Kamer.

Gelet op het tijdsbestek vlieg ik dan door naar de motie op stuk nr. 232, die verzoekt het reclameverbod verder uit te breiden. Het huidige reclameverbod dateert van minder dan een jaar geleden en is nog niet volledig in werking getreden. U kent de eerste cijfers van de Ksa over het effect ervan. Ik vind dat effect positief. Eigenlijk vind ik dat de motie zou moeten worden aangehouden. Anders ga ik 'm toch ontraden.

De voorzitter:
De motie wordt niet aangehouden, dus: ontraden.

Minister Weerwind:

Dan ga ik 'm ontraden.

Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 233 over de BKR-toets. De Ksa gaat nu al een vermogenstoets bij stortingen van €700 invoeren. Dat is u welbekend. Daar kan het BKR direct onderdeel van uitmaken. Deze toets gaat in vanaf mei 2024. Ik vind het eigenlijk wijs om de effecten hiervan even af te wachten en om te onderzoeken wat hier aanvullend nog kan met betrekking tot BKR. Dit heeft ook te maken met allerlei wet- en regelgeving op het gebied van privacy. Vandaar dat u die zorgvuldigheid in mijn stem hoort. Zoals de motie er nu ligt, wil ik 'm ontraden.

De heer Van Nispen (SP):
Ik ga het debat niet overdoen, maar ik hecht er wel aan om te zeggen: wat ons betreft moet dit ook zorgvuldig. Als er staat "verzoekt de regering met een voorstel te komen", dan staat er dus niet "regel het morgen zonder wettelijke basis" of iets dergelijks. Dus nogmaals het volgende, want we gaan misschien vaker meemaken dat de minister "prematuur", "aanhouden" of "laat mij het zorgvuldig doen" zegt. Ja, maar het moet ook snel en we kunnen niet bij alles op de evaluatie wachten, juist vanwege de urgentie van de problematiek, de enorme verslavingen die er nu zijn, de enorme verliezen van mensen, de financiële problemen en de maatschappelijke problemen. Het moet dus zorgvuldig gebeuren, maar dat staat deze motie niet in de weg.

Minister Weerwind:
Ik blijf bij mijn stellingname: ontraden.

De voorzitter:
De motie op stuk nr. 234.

Minister Weerwind:
Voorzitter. We hebben ook in het commissiedebat uitgebreid gesproken over het fake ID. Ik heb toegezegd de Kamer voor de zomer hierover te informeren. Ik ben met de Ksa in gesprek over mogelijkheden om binnen het huidige instrumentarium hetzelfde resultaat te behalen. Ik vraag u om de motie aan te houden. Zo niet, dan ga ik 'm ontraden.

De voorzitter:
Nee, de motie wordt niet aangehouden en is daarmee ontraden.

Minister Weerwind:
Dan het verbod op risicovolle kansspelen. Dan zijn we bij de motie op stuk nr. 235. Het verbieden van spelen met een aantoonbaar hoog risico komt effectief neer op het terugdraaien van de legalisering van bepaalde onlinekansspelen en zal mogelijk ook landen bij risicovolle kansspelen zoals speelautomaten. Ik moet de motie ontraden, want een verbod zorgt er niet voor dat mensen niet meer willen gokken. Ik laat het daarbij.

De motie op stuk nr. 236 over de zorgplicht. Er wordt mij gevraagd om een spoedwet of andere spoedregelgeving in het kader van de zorgplicht. Juist om de spelers zo goed mogelijk te kunnen beschermen, moeten maatregelen doordacht en goed onderbouwd zijn. Ik begrijp dondersgoed

dat meneer Van Nispen denkt: daar is die zorgvuldigheid weer. De Ksa scherpt de kaders rondom de zorgplicht nu aan. Ik verwacht dat de aanscherping van de Ksa nog voor de zomer in werking treedt. Ik heb daarnaast in overleg met uw Kamer een pakket aan maatregelen in consultatie gebracht, met onder meer een verplicht contactmoment bij het instellen van een hoger speellimiet. Bij het stellen van een limiet en op vaste momenten moeten spelers gewezen worden op hun speelgedrag, inclusief verliezen. Ook werk ik aan die overkoepelende speellimieten; dat heb ik net nog herhaald in mijn inleidende woorden. Zo wordt er volop bijgestuurd. Er wordt niet alleen gewacht op een evaluatie. Tussentijd zijn we bezig. Voor verdergaande maatregelen is naar mijn idee eerst een evaluatie nodig waarbij de input van verslavingsdeskundigen en steeds meer beschikbare data worden meegenomen. Kijkend naar deze motie, ga ik de motie zoals die is ingediend ontraden.

De voorzitter:

Dank. Daarmee zijn we aan het einde van de termijn van de zijde van de regering en ook aan het einde van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

We gaan dinsdag 16 april aanstaande stemmen over veertien van de vijftien ingediende moties, want de motie op stuk nr. 228 is aangehouden. Ik schors heel kort en dan gaan we verder met een ander onderwerp. Dat doen we wel met dezelfde bewindspersoon, volgens mij. Dat debat gaat over personen- en familierecht.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.